

Nr 427.

Godkänd av första kammaren den 18 juni 1918.

Godkänd av andra kammaren den 19 juni 1918.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag för upprätthållande av kommerskollegii verksamhet under år 1919 m. m.

(Statsutskottets utlåtande nr 171.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 14 januari 1918 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t under punkt 8 av sjunde huvudtiteln föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bliva riksdagen förelagd, under sjunde huvudtiteln för år 1919 beräkna

dels bland de ordinarie anslagen

a) för upprätthållande av kommerskollegii verksamhet ett belopp av 397,400 kronor;

b) för upprätthållande av bergsstatens verksamhet ett belopp av 66,025 kronor;

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 14 saml. 153 häft. (Nr 427.)

c) för upprätthållande av inspektionens över elektriska anläggningar verksamhet ett belopp av 20,800 kronor;

d) för upprätthållande av sprängämnesinspektionens verksamhet ett belopp av 7,600 kronor;

e) för anordnande av kontroll å fartygs sjövärdighet såsom förslagsanslag ett belopp av högst 149,850 kronor;

f) för navigationsskolorna ett belopp av 178,120 kronor;

g) för navigationslärarkursen såsom reservationsanslag ett belopp av 2,200 kronor;

h) till ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalterna för sjöfart såsom förslagsanslag ett belopp av 11,000 kronor;

i) för bestridande av skeppsmätningsskostnader såsom förslagsanslag ett belopp av 32,200 kronor;

dels ock bland de extra anslagen till tillfällig löneförbättring åt lärarpersonalen vid navigationsskolorna såsom förslagsanslag ett belopp av 35,000 kronor.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t i den sagda dag avlåtna propositionen med förslag till tilläggsstat för år 1918 (nr 2) under punkt 2 av sjunde huvudtiteln föreslagit riksdagen att till förstärkning av arbetskrafterna för utövande av den lokala tillsynen över fartygs sjövärdighet å tilläggsstat för år 1918 beräkna ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 26 april 1918 dagtecknad proposition (nr 400), under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, givit riksdagen tillkänna,

att den i statsverkspropositionen bebådade framställningen till riksdagen angående omorganisation av kommerskollegium m. m. icke kommer att föreläggas riksdagen samt förty — i stället för de under ovannämnda punkt i statsverkspropositionen beräknade anslag — äskat medel av riksdagen för upprätthållande under år 1919 av verksamheten vid kommerskollegium och de av sagda ämbetsverks omorganisation berörda institutioner och kårer under i huvudsak samma former som de för innevarande år gällande.

Då riksdagen nu går att yttra sig över Eders Kungl. Maj:ts framställning, behandlar riksdagen de särskilda anslagen i den ordning, vari de äro i propositionen upptagna.

Kommerskollegium.

1:o) I punkt 1 av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att för år 1919 upptaga det ordinarie anslaget till kommerskollegium med oförändrat belopp, 144,165 kronor.

Riksdagen har för år 1919 upptagit det ordinarie anslaget till kommerskollegium med oförändrat belopp, 144,165 kronor.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 2 föreslagit riksdagen att till provisorisk lönereglering för befattningshavare i kommerskollegium, i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 bevilja ett förslagsanslag av 12,245 kronor, därav högst 375 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, får alltså anmäla, att riksdagen till provisorisk lönereglering för befattningshavare i kommerskollegium, i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på de av honom förordade villkor, på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 beviljat ett förslagsanslag av 12,245 kronor, därav högst 375 kronor må användas till höjning av vikariatsersättning under semester.

3:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 3 gjorda framställning, har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 till förstärkning av arbetskrafterna å kommerskollegii industribyrå, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder och på de av honom förordade villkor, anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,532 kronor.

4:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkt 4 gjorda förslag har riksdagen i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 till avlönande av en teknisk konsulent å kommerskollegii industribyrå anvisat ett förslagsanslag, högst, 5,825 kronor.

5:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 5 därom gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till bestridande av kostnader för handläggning hos kommerskollegium av ärenden rörande svenska fartygs registrering m. m. på extra

stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,050 kronor.

6:o) I punkt 6 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen *dels* att till anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 bevilja ett förslagsanslag, högst, 182,500 kronor,

dels ock att för beredande av sakkunnig extra arbetshjälp åt fartygsinspektörerna samt förstärkning av de till rese- och traktamentsersättning åt fartygsinspektörerna avsedda medel å tilläggsstat för år 1918 under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag, högst 20,000 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit har riksdagen ansett sig böra bifalla, och får riksdagen sålunda anmäla, att riksdagen *dels* till anordnande av förhandskontroll å fartygs sjövärdighet, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen angivna grunder, å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 beviljat ett förslagsanslag, högst, 182,500 kronor,

dels ock för beredande av sakkunnig extra arbetshjälp åt fartygsinspektörerna samt förstärkning av de till rese- och traktamentsersättning åt fartygsinspektörerna avsedda medel å tilläggsstat för år 1918 under sjunde huvudtiteln anvisat ett förslagsanslag, högst, 20,000 kronor.

7:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 7 gjorda förslag har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum,

dels till avlönande av ett sjötekniskt biträde hos kommerskollegium m. m. på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 4,025 kronor,

dels ock till ersättning för arbetshjälp åt det sjötekniska biträdet likaledes på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,500 kronor.

8:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 8 föreslagit, har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till beredande av arvode åt en särskild sjöaklagare hos kommerskollegium på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

9:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts i punkt 9 därom gjorda framställning har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt

rum, för utgivande genom kommerskollegii försorg av en periodisk publikation, »Kommersiella meddelanden», i huvudsaklig överensstämmelse med fastställd plan, på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 12,300 kronor.

10:o) Med anledning av vad Eders Kungl. Maj:t i punkt 10 föreslagit har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, till beredande av arvode åt en extra vaktmästare hos kommerskollegium på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,175 kronor.

11:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 11 föreslagit riksdagen att, utöver de förut under punkterna 3—10 här ovan för ändamålet äskade anslag, till förstärkning av kommerskollegii arbetskrafter under år 1919 i enlighet med vad av departementschefen närmare utvecklats, å extra stat under sjunde huvudtiteln för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 25,775 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag avser uppförande å extra stat av tre tjänstemän i första lönegraden, en för varje av kollegii tre byråer, två amanuenser, därav en å industribyrån och en å fartygsregistreringsavdelningen, samt två kvinnliga biträden å näringsstatistiska avdelningen, därav en i tredje och en i andra lönegraden, varjämte äskats medel för extra skrivhjälp och vikariatsersättningar. Arvodena till amanuenserna hava föreslagits till 1,800 kronor för den förstnämnde och 3,000 kronor för den senare.

Den i ärendet lämnade utredningen synes riksdagen ådagalägga, att förstärkning av kommerskollegii arbetskrafter är av behovet påkallat. Riksdagen finner sig sålunda böra anvisa medel för ändamålet.

I fråga om de till uppförande å extra stat föreslagna tjänsterna har riksdagen emellertid icke funnit sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag därutinnan, att arvodet till amanuensen å fartygsregistreringsavdelningen bestämmes till 3,000 kronor. Enligt riksdagens förmenande hava tillräckliga skäl för ett så högt amanuensarvode icke blivit anförda, varjämte ett sådant torde i viss mån kunna anses föregripa den förestående omorganisationen. Riksdagen finner på grund härav, att arvodet i fråga lämpligen bör nedsättas till 2,500 kronor. Av liknande anledningar har riksdagen icke funnit sig kunna medgiva inrättandet av en kvinnlig biträdesbefattning av tredje lönegraden å näringsstatistiska avdelningen. Å denna avdelning torde alltså böra uppföras två biträden av andra lönegraden.

Det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet har riksdagen sålunda ansett böra nedsättas med 900 kronor.

Riksdagen har alltså, utöver de förut under punkterna 3—10 här ovan tillstyrkta anslag, till förstärkning av kommerskollegii arbetskrafter under år 1919 i enlighet med vad av departementschefen närmare utvecklats, å extra stat under sjunde huvudtiteln för samma år anvisat ett förslagsanslag, högst, 24,875 kronor.

Bergsbruket.

12:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts i punkt 12 därom gjorda framställning har riksdagen för år 1919 upptagit det ordinarie anslaget till bergsstaten med oförändrat belopp, 33,000 kronor.

13:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkt 13 därom gjorda förslag har riksdagen, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, för beredande av provisorisk lönereglering åt bergmästarna, i enlighet med av departementschefen tillstyrkta grunder och på av honom förordade villkor, å extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 beviljat ett förslagsanslag av 11,250 kronor.

Handelsundervisningsinspektionen.

14:o) I det belopp, som i statsverkspropositionen i avbidan på framställning till riksdagen rörande omorganisation av kommerskollegium beräknats för upprätthållande av kommerskollegii verksamhet under år 1919, tillhoppa 397,400 kronor, innefattas bland annat jämväl avlöning till en handelsundervisningsinspektör. I anledning härav har i det framlagda riksstatsförslaget för år 1919 det förut under riksstatens sjunde huvudtitel uppförda ordinarie förslagsanslaget till handelsundervisningsinspektionen, högst 1,500 kronor, uteslutits.

I den till riksdagen den 15 sistlidna februari avlåtna propositionen nr 96 angående upprättande av praktiska ungdomsskolor har sedermera föreslagits inrättande från och med år 1919 av en yrkesskolöverstyrelse, vilken bland annat skulle övertaga de uppgifter, som förut åvilat handelsundervisningsinspektören. Då riksdagen i anledning av berörda proposition beslutat inrättande av en skolöverstyrelse, i vilken en av avdelningscheferna skall övertaga ifrågavarande inspektionsverksamhet,

erfordras alltså berörda förslagsanslag icke vidare trots uppskovet med kommerskollegii omorganisation.

Riksdagen får sålunda anmäla, att det till handelsundervisningsinspektionen under sjunde huvudtiteln uppförda ordinarie förslagsanslaget, högst, 1,500 kronor från och med år 1919 ur riksstaten utslutits.

Skeppsmätningkostnad.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkt 14 gjorda framställning, har riksdagen för år 1919 upptagit det förut å tullverkets omkostnadsstat uppförda förslagsanslaget till skeppsmätningkostnad såsom ett särskilt ordinarie förslagsanslag å riksstaten under sjunde huvudtiteln med oförändrat belopp 38,200 kronor.

Anordnande av inspektion över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 15 föreslagit riksdagen att för anordnande av inspektion över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 såsom förslagsanslag anvisa

dels till arvoden under samma år åt fyra inspektörer och en byråingenjör med 6,200 kronor för envar av inspektörerna och 5,600 kronor för byråingenjören ett belopp av högst 30,400 kronor,

dels ock till ersättning åt skriv- och ritbiträden åt bemälda inspektörer under samma år ett belopp av högst 4,200 kronor.

För anordnande av inspektion över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring anvisade sistlidet års riksdag å extra stat för år 1918 dels 24,800 kronor till arvoden under samma år åt fyra inspektörer dels ock 3,000 kronor till ersättning åt skriv- och ritbiträden åt bemälda inspektörer.

Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande framställning avser inrättandet av en byråingenjörstjänst med ett arvode av 5,600 kronor, varjämte i fråga om anslagsposten till ersättning åt skriv- och ritbiträden föreslagits en höjning med 1,200 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit, har alltså för anordnande av inspektion över elektriska anläggningar för belysning eller arbetsöverföring på extra stat under sjunde huvudtiteln för år 1919 såsom förslagsanslag, högst, anvisat

dels till arvoden under samma år åt fyra inspektörer och en byråingenjör med 6,200 kronor för envar av inspektörerna och 5,600 kronor för byråingenjören ett belopp av 30,400 kronor;

dels ock till ersättning åt skriv- och ritbiträden åt bemälda inspektörer under samma år ett belopp av 4,200 kronor.

Stockholm den 19 juni 1918.

Med undersätlig vördnad.